

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: a Képes Világlap-pal együtt
Egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket felvesz
a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. KOVÁCS JÓZSEF
ÜGYVED

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Wolf Dezső könyvnyomdája

Belgrád alatt

állnak a magyar seregek, készen a harcra. Szemükben a harci tűz lobog, kardjuk élesre fenne, várják a riadót. A királygyilkosokkal akar leszámolni a magyar, azokkal a gyilkosokkal, kik szemérmetlen elbizakodottságukban drága magyar hazánkat már felosztották maguk között és hogy tervüket végrehajtsák, orgyilkokhoz folyamodtak.

Szerencsésük azonban nem lesz. Él még a magyar és él még felettünk a magyarok Istene, ki sohasem hagyta el a magyart végső szükségében. Ha volt is eddig bátorság a magyarban, most ez a bátorság kétszeres kell hogy legyen, ha volt is eddig erő a magyarban, most ez az erő kétszeres kell hogy legyen, mert most meg kell mutatni a magyarnak, hogy a hármasság országában, a négy folyó kies vidékén, Kárpátoktól le az Adriáig, az a vitéz nép lakik, mely egykoron leghatalmasabb, legvitézebb népe volt Európának.

Megfogja mutatni és meg is kell mutatnia a magyarnak, hogy lelkese-dése nem szalmaláng, hogy nemcsak beszélni, hanem tenni is tud és nem silány hazugság az, amit vitézsége és bátorsága felől beszélt a világ. Ha

eddig a magyar volt a világ első katonája, meg kell mutatnia, hogy most is az és meg kell mutatnia, hogy a régmúlt idők harci vitézsége, Nagy Lajos és Hollós Mátyás katonáinak rettenhetetlen bátorsága él még most is a magyar róna szöghaju és tüzes szemű fiainak a lelkében.

A vitéz hadsereg Belgrád alatt áll és szörnyű leszámolásra készül. Pereg a dob, a harci mén ágaskodik és egy egész szuronyerdő néz Szerbia felé. Az ágyuk bömbölnék és a zimonyi várban írják már egy elzúllott népnek a halálos ítéletet, mely kicsisége dacára nem fért a bőrben, hanem telhetetlenségében felakarta rugni a világot. A magyarokra bizta a magasság Ura az ítélet végrehajtását, a magyarokra bizta a szerb nép kiirtását, mert az olyan nép, mely saját királyát meggyilkolja és összeesküvéseket sző más népek ellen, — az nem érdemeli meg, hogy az Isten szabad levegőjét szívjá. A szabadság nem való szolgának, csak igaz, nagy lelkeknek. A szerb szolgának született, ha véletlenül ki is huzta magát a pólyából, vissza kell neki sülyednie abba a világba, melyben évszázadokon át élt. Rabigát szokott meg a teste, parancsot a lelke, — nem csoda tehát, ha megrészegült a szabadság levegőjétől és műveletlensége miatt nem

tudott annak magasztos fogalmával megbarátkozni. Kés való a szerb kezébe, ez a méltó jelvénye a szerb nemzetnek és ez az egész műveltsége.

Az Isten sulytó keze utólérte ezt a gyilkos népet. A magasság Ura villámokat adott a magyar kezébe, hogy azzal sujtson le rájuk és megbizta a magyart, hogy szolgaságba vesse az emberiség, a civilizációnak ezt a legnagyobb ellenségét.

Az ítélet nem sokáig késik. Hatalmas, nagy, véres ítélet lesz. De ennek el kellett következnie. Hiába sirunk, hiába borzadunk a vértől, ennek előbb utóbb el kellett következni és jobb előbb, mint később. Érezte mindenki, hogy a szerbekkel már tovább nem lehet bírni, tudta mindenki, hogy a szerb leszámolás világháborút idéz elő: mégis a háborút kívánta az egész ország.

Meg lett a szerb háború, de meg lett ennek nyomában a világháború is.

A gyilkos szerb népnek segítségére sietett nagy pártfogója az orosz. A mi hű szövetségünk, a nagy német nemzet és dicső uralkodója Vilmos császár erre megüzente Oroszországnak a háborút. A francia és az angol a német ellen foglalt állást.

Világháború. A népek csatája. A nagy német nép csak úgy ontja a ka-

A jókedvűek.

A „Kunszentmártoni Ujság” eredeti tárcája.

Írta: **Sebők Zsigmond.**

Valaki bizalmasan megsugta, hogy a Piroška kezét megkérték. Azt hittem, rám szakad a ház. Lesulytotlan támolyogtam Piroškaékhoz, ahova bejárás voltam. A kertben találtam Piroškát.

Igaz, hogy megkérték? — kérdeztem remény és kétség közt ingadozva.

Piroška felém fordította okos, barna arccskáját és vidám, fekete szemei pajkosan csillogtak.

— Ugy van barátom, megkérték.

— És maga?

Erre már nem felelt. Félrefordult, barna haján kívül csak a fülét láttam s az néznivaló, helyes jószág volt.

— Mit felelt? Beleegyezett? Ne kinezzen, beszéljen.

— Csak nem maradhatok vén lánynak! — szólt végre halkán.

— Eszerint... — hebegtem, maga menyasszony?

Mély csönd következett egy darabig. Lesütött szemmel, mozdulatlanul álltunk egymás mellett, majd Piroška ismét rám tekintett és kigyulladt arccal, indulatos hangon ezt kérdezte:

— Mért nem kért meg, Józsi, eddig? Mért nem kér meg most? Mire vár?

Az utolsó szavakat már csaknem sirva mondtam. Hangja remegett. Elfutott a szavam a boldogságtól s ezt dadogtam:

— Megkérem! Még ma. Eddig is megtettem volna, ha mertem volna.

Hazarohantam és feketébe vágtam magamat. Utközben néhány frázist morzsolgattam, amelyekkel bevezetem majd a nagy lépést; eközben azonban mind határozottabban éreztem, hogy a világ forog körülöttem. Minél közelebb értem a házhoz, annál jobban fogyott a bátorságom. Mikor benyitottam Piroška apjához, aki ügyvéd, alig álltam már a lábamon.

A papa az íróasztalnál ült, izgatottan szántott egy recsegő tollal a kék papírlapon. Kétszer jónapot kívántam és háromszor köhintettem amíg észrevett.

— Szervusz öcsémuram! — szólt föltekintve az írásról. — Ül le. Mivel szolgálhatok?

— Életbevágó lépés vezérelt kedves bátyámhoz, akit úgy ismerek, mint boldogult apám legjobb barátját... — kezdtem ünneplés hangon, melyet azonban szinte elfolytott izgatottságom a roppant kalamáris körüli vészett táncot jártak a vaskos tollszárak és a patriarkális ludtollak.

— Életbevágó lépés? — kérdezte saját-

ságos merev hangon. Szép. Hát kit akarsz beporolni?

A váratlan fordulat teljesen kizökkentett sodromból.

— Porolni? — hebegtem, — Senkit.

Leendő apósom azzal a félig könyörgő, félig emberevő tekintettel nézett rám, amely azoknak a sajátságai, akikben nagyon dolgozik valami elfolytott düh.

— Hát akkor mit akarsz velem édes, kedves öcsém?

— Családi ügyben jövök...

Be sem fejezhettem a mondatot, közbevágtott:

— Családi ügy? Hát rám tartoznak a családi ügyek? Hát van nekem a családi ügyeimbe beleszólásom?

— De ez az ügy mindenesetre bátyámra tartozik.

Erre fölkelte és részvétellel nézett rám.

— Öcsém, te még fiatal vagy, te ehhez még nem értesz. Ha családi ügyekről akarsz beszélni, eredj a feleségemhez. Nekem semmi közöm a családi ügyekhez.

— És... beszélhetek most veled?

— Igen, óh igen, kedves öcsém. Most éppen jó kedve van!

Jó kedve! No, ez szépen biztat. Elszontyolodva fordultam ki a szobából s leballagtam a kertbe. A padon már várt Piroška, akit elé-

tonákat az orosz és francia határra, hajóhada utra készen az angol flotta ellen. Bátorsága és ereje tudatában lépte át az orosz és francia földet, mert ha a magyar a világ első katonája, a német sem marad el mellette és tudja azt, hogy a zsarnok orosz uralmat és a francia köztársaság apacs és züllött politizáló hadseregét olyan két nép, mint a magyar és a német, könnyen szét tudja verni.

A mi ügyünk igazságos. Ellenségeinké nem. A királytisztelő Anglia királygyilkos nép segítségére megy; a szabad francia pedig a zsarnok orosz hatalmát akarja megnövelni.

Lehetséges ez? Szabad ezt tenni?

A válasz nem fog sokáig késni és a válasz szomorú lesz. A magyarok Istene vezetői népünket diadalra. Ő benne bizunk, Ő a mi erősségünk és támaszunk.

Magyar és német együtt, egy zászló alatt. A világ legelső katonái szurony-szegezve mennek előre orosz, francia, angol ellen. Reng alattuk a föld, a gyönyörű kék ég pedig mosolyog. A fiúk szemében tűz, ajkukról hangzik a harci dal és ágyuk bömbölése mellett törnek előbbre és előbbre lerázni a zsarnokság rabbilincseit és kivívni, vagy meghalni a világszabadságért.

Győzünk, mert győznünk kell. A magyar és német együtt, egy zászló alatt. Hát bukhat-e két ilyen nép, mely a világnak szemefénye, gyönyörűsége? Élni és győzni kell a magyarnak és a németnek — és bukni, vesznie a zsarnokságnak és a királygyilkosoknak.

A papírpénzről.

Minden időszaknak megvannak a maga lelketlen emberei, akik holmi rémmesékkel tele kürtölik a világot s a polgárságot agyon ijesztgetik. Most, hogy ilyen háborús világot élünk, szintén találkozunk ilyen lelketlen emberekkel, akik azt hirsztelik mindenfelé, hogy a papírpénznek teljesen el vesz az értéke s azok, akik nagymennyiségű papir-

pénzzel rendelkeznek, rövid időn belül csak értéktelen papírosoknak lesznek tulajdonosaivá. Ezek s az ehhez hasonló hírek közönséges hazugságok s az ilyen hírek terjesztőinek nincs más céljuk, mint a közönség félrevezetése és ijesztgetése. Mert hát hogy is állunk valójában a dologgal?

Van egy törvényünk, amely bankjegyeknek, papírpénzünknek törvényes fizető értékét minden körülmények között biztosítja. Így tehát a bankjegy fizető értékét tekintve egyenlő elbírálás alá esik az arannyal s történjék a fizetés akár papírpénzzel, akár arannyal: egyenlő érték megy forgalomba. Az állam nagy súlyt is helyez erre, mert aki a papírpénz ellen izgat, vagy arról hamis híreket hoz forgalomba, — amint erre sok példát láthatunk jelenleg, — azt az állam törvénysértőnek minősíti s mint ilyen, szigorú büntetéssel sújthatja.

Ezek alapján teljesen indokolatlan a közönség félelme, felesleges dolog a papírpénztől való szabadulni vágyás, mert ezzel részint önmagának csinál kárt az illető, részint a forgalomnak. Hogy a közönség körében máris milyen kellemetlenségek származtak emiatt, mutatja az, hogy a papírpénzt nem akarja senki elfogadni, akinek volt, az iparkodik beváltani ezüstre és aranyra s mindcizeknek eredményeképpen még a takarékpénztárak is alig tudnak egy 20 koronást felváltani. Ha ez tovább így tart, akkor igen rövid időn belül a hatóság nagyon szigorú rendszabályokkal fogja orvosolni a bajokat s teljes szigorral lép fel a rémhírek terjesztőivel szemben.

A közönséget pedig kérjük, ne hallgasson minden tudatlan és rosszakaratu ember meséjére, hanem csakis a hivatalos értesítésekre, amelyek mindenkor igazságosak és a közönség érdekeit képviselik. Ha valamivel nincsenek tisztában, forduljanak az előjárósághoz, ahol is mindenkinek szívesen adnak kielégítő felvilágosítást. Különbösen is igen sajnálhatnánk azt, ha közönségünk közönsége nem bízna a magyar állam fizetőképeségében s a törvényben foglaltaknak nem tulajdonitana kellő komolyságot.

A családtagok segítése.

Azoknak a korszakos feladatoknak, amelyekkel a sors a magyar nemzetet szembeállította, a nehezebb és veszedelmesebb részét bizonyára azok látják el, akik a harctérre vonultak, vagy fognak elvonulni a közeli napokban. Az ő magasztos kötelességük az, hogy kardjuk élével, vitézségük rettenthetetlen erejével keljenek védelmére a megtámadott magyar becsületnek.

Nemzetünknek színe, virága ment el, hogy határainkat megvédje északon a bűnpártoló hatalom ellen és hogy délen megtorolja a század leggaládabb merényletét.

Ez az ő dolguk. A miénk, az itthonmaradottaké pedig az, hogy míg a férfiak java az idegenben és a határainkon viaskodik; ügyeljünk, hogy távollétükben a jog és a társadalom rendje minél kevesebb csorbát szenvedjen idehaza.

És legyen minden erőnknek, képességünknek, gondoskodásunknak az a legfőbb, mindennél magasztosabb célja, hogy az inség fájdalma és szenvedése ne közelíthesse meg azokat a családokat, melyeknek fentartóját hazafias készsége és kötelessége szőlította a fegyverbe, hogy hitvesek és gyermekek, akik aggódó lélekkel vettek búcsút a férjektől és apáktól, az ezekért való szorongásukban ne hullathassák egyszersmind az éhség és nyomoruság könnyeit is.

Ez a mi dolgunk és ennek elvégzésére egynek kell lenni az egész — fájdalom — egyidőre megritkult magyar társadalomnak. Amint nem volt férfi, aki, ha mehetett, nem ment volna önként, lelkesen a zászló alá, nem szabad lennie valakinek, aki az itthonmaradottak e becsületbeli és hazafias kötelessége alól kivonná magát.

Ez a mozgalom már községünkben is megindult és legmegbiztatóbb arányokat kezdi ölteni.

Mind többen s többen vannak, kik utolsó filléreiket is felajánlják e mozgalom támogatására. Ezen adományokat Neuberger Miklós gyűjtötte egybe, kinek ez uton is köszönetünket fejezzük ki.

Gyűjtő ivén a következők adakoztak: Biró József 4 korona, Dezső Mór 2 korona,

misztett gyászos ábrázatom és szememre huzott kalapom.

— Nos? Igen? — kérdezte.

— Nem!

— Nem egyezett bele?

— Azt nem mondhatom.

— De hát az Istenért, mi történt? Miért vág ilyen kétségbeesett arcot, Józsi?

— Talán roskedvű a papa?

— Nem, hanem a mama jókedvű.

— Nos, és?

— Azt mondta a papa, hogy menjek a mamához, azzal beszéljek családi ügyben.

— Helyes, hisz ez nagyon jól van! Menjen azonnal a mamához.

— Ma nem merek. Majd holnap... vagy jobb lesz holnapután... vagy talán a jövő héten.

— Hogyis ne! Csak maradjunk a holnapnál.

Ebben maradtunk. A huszonnégyszer óra alatt csaknem megölt a bizonytalanság. Másnap csakugyan beállítottam a mamához, aki délceg, impozáns asszony volt és e percben úgy járkált a szobában, hogy lépésétől döngött a padló és a szeme villámlott.

Illendően keztem csókolom. Hidegen engedte ezt megtörténni.

— Hozta Isten! — mondotta. Jól tette, hogy eljött. Piroška is itt lesz tüstént.

Hóhó, gondoltam, ez elég jól indul. Nekirugtattam.

— Azt, ami engem idevezetett, talán sejtí, nagyságos asszonyom. Megengedi, hogy nyiltan beszéljek?

Száját biggyesztette keserűen.

— Megengedem-e? Nevetséges. Maga talán azt hiszi, hogy törődnek azzal, megengedek-e én valamit, vagy sem?

— Hogy én... hogy azt... dadogtam.

Homlokomat kiverte a forróság. Szépen vagyunk itt is. A mama is észrevette zavaromat, mert nyájasabb hangon ezt mondotta:

— Nos, hát mi közlendője van?

Ujra nekifohászokodtam, de alig értesült arról, hogy valami családi ügyről van szó, közbe vágott:

— Kérem, ez a férjemre tartozik. Ő a család feje.

— De... hebegtem.

— Kérem, csak tessék a férjemhez fordulni. A szobájában megtalálhatja. Most ugyis éppen jó kedve van!

Nekem is elég volt ennyi. Kétségbeesítő helyzet! Kitértem meg hát Piroška kezét, ha itt örökké jó kedve van mindenkinek?

Piroška ismét izgatottan várt.

— Mi történt?

— Semmi.

— Semmi? Hát ma sem kérte meg a kezemet?

— Lehetetlen, Piroška a maga kezét meg-

kérni, mert most már a mamának is, a papának is jó kedve van.

— Olyan nagy baj az, ha valakinek jó kedve van?

— Hja, néha...

— De már most mit csináljunk?

— Az én leleményességem véget ért.

Piroška indulatosan toppantott a lábával.

— Maga gyáva!

— Az bizony meglehet.

— Valami nagyon megható lehetett az arcom a beismerés alatt, mert Piroška elérékenyedt. Hozzám simult. Félénken fölnézett reám. A szobában volt egy kakukos óra s a kakuk éppen szólni kezdett. Az ablak alatt volt egy rózsató, egy kinyílt teljes rózsá éppen ránk mosolygott. A fejünk fölött függött kalitkájában egy rab madár, az éppen csatogni kezdett. Átkaroltam Piroskát és magamhoz vontam, ő vállamra hajította a fejét. Oly szép volt sápadt, önfleedt szerelmes arca...

Ebben a percben kinyílt az ajtó és látható lón a jókedvű mama alakja rajta.

Most is csodálkozunk Piroskával azon, hogy elviseltük azt a vihart, amely e jelenetre fejünk fölött elvonult. Piroskával, az én kis feleségemmel, akinek különben — most szintén éppen jó kedve van.

Neuberger Miklós 3 kor., Rosenberg Samu 1 korona, Chovanetz Ferenc 1 korona, Krebs Sománé 2 korona, dr. Domján Jenőné 2 kor., Mátray Lajos 10 korona, Veress János 1 kor., dr. Déri Józsefné 2 korona, Ferency János 2 korona, dr. Kovács József 3 korona, Greif Mihály 2 korona, Garay György 2 korona, Klein Adolf 3 korona, Bozóky Álmos 2 kor., Rényi Albert 2 korona, Weisz Jakab 1 kor., Schiffer Jakab Fiai 2 korona, Herz Sándor 2 korona, Huber Béla 1 korona, N. N., N. N. 1—1 korona, Kádár József 3 kor., Schreiber 2 korona, Lukács Andor gyógyszerész 1 kor., Dévai Jenő 2 korona, Ádám Ignác 2 korona, Huszár Béla 1 korona, Vékony István 1 kor., özv. dr. Sváby Lajosné 3 korona, N. N. 1 korona, Kiss Józsefné 2 korona, Lebovits Mórné 2 korona, Csetkovics Miklós 1 kor., Józsa Imre 1 korona, A. Kovács Mihály 5 korona, Szabó I. András 2 korona, Freund Simon 1 korona, dr. Orosz Endre 10 korona, Fazekas Antal 2 korona, Balog Mórné 2 kor., Freunlein 1 korona, Kövesdy Károly 2 kor., dr. Turcsányi György 5 korona, Weisz Testvérek 75 klgm liszt.

HIREK

Kunszentmárton, 1914. augusztus 9.

A HÁBORURÓL

beszél most mindenki, a háboruért lelkesedik most minden ember. A fiatal, az öreg, szóval mindenki a harcterre szeretne menni. Szerbet, orosz, franciát, angolt akar most enni a kun, a magyar — és az itthonmaradottak kétségbe vannak esve, hogy szeregeink nálok nélkül vivják ki a diadalt.

Lessük-várjuk naponként a híreket, hogy kell-e már nekünk menni. A behívó csak nem jön és mi szomoruan távozzunk haza. Ha dobszót hallunk, szaladunk ki az utcára meghallgatni: mi az ujság; ha plakátot látunk kiragasztani, szaladunk elolvasni: mi az ujság? Nincs újabb hír. Nekünk itthon kell maradnunk, pedig szégyellünk kimenni az utcára, szinte látjuk az öregek arcán a bánatos mosolyt:

„Maradt itthon kettő, három nyomorult . . .” és mi elszomolygunk, sietünk haza. Fáj a szívünk arra gondolni, hogy míg testvéreink, rokonaink, ismerőseink odavannak harcolni a hazáért, mi itthon nem tudunk mit csinálni, hanem lopjuk a napot.

Esténként Kunszentmárton utcai megélénkülnek és a lelkes fiatalság, — az öregek örömkönnyei mellett — hazafias nótákat énekelve bejárják az egész várost.

Vesszen a szerb!

Éljen a haza!

Éljen a király!

Éljen gróf Tisza!

Ilyen kiáltások hallatszanak lépten-nyomon és cigányzene mellett felhangzik a dal:

Ferenc József azt üzente,

Nem elég a regimentje,

Jó kun népem kardra tehát,

Segíts megverni Szerbiát.

Éljen a haza!

Nincs nap, hogy a lelkes tüntetők végig ne járják az utcákat. A hangulat Kunszentmártonban lelkes, szinte azt mondjuk: szokatlan. Akit még nem hívtak be katonának, szivrepedve várja a behívót. Mindenki katoná akar lenni, mert

Sehonnai bitang ember,
Ki most, ha kell, halni nem mer,
Kinek drágább rongy élete,
Mint a haza becsülete.

Nincs Kunszentmártonban könnyes szem. Az anya a fiát, a feleség a férjét büszkén küldi a csatába. A hazáért harcolni szép, meghalnidicsó . . . Haza nélkül nincs öröm, nincs boldogság. A haza ad életet, nyugalmat, jólétet. Ha a haza elveszett, elvesztett mindenünk. Mit ér a pénz, ha nincs haza, ha nincs szabadság.

Ezért nem sirnak Kunszentmártonban. Ellenben hangzik minden ajkáról:

Ha még egyszer az üzeni,
Mindnyájan el fogunk menni.
Éljen: a haza!

— **Kinevezés.** A m. kir. vallás- és közokt. miniszter kinevezte városunk szülöttjét, Vékony Gizella okl. tanítónőt a Ceglédhez tartozó külterületi áll. iskolához rendes tanítónővé. Nevezett tanítónő leánya a köztünk 36 év óta közmegelegedésre működő Vékony István áll. ig. tanítónak. A kinevezéshez csak gratulálhatunk, mivel az méltatlant nem ért. Erről tanuskodnak példás működési bizonyítványai, melyeket a felsődabasi áll. és a helybeli polg. iskolánál, mint helyettes kiérdemelni szerencsés volt. Kitartást kívánunk a rögzös pályához.

— **A polgáriskola igazgatósága** ezúton is felhívja mindazon tanulókat, kik a most lefolyt tanévben háromnál nem több tantárgyból kaptak elégtelen osztályzatot, hogy a javító vizsgálat iránti kérvényüket **legkésőbb augusztus 15-ig** annál is inkább nyújtsák be az igazgatóságnál, mivel a később benyújtandó kérvények nem fognak figyelembe vétetni. A kérvényhez melléklendő az iskolai bizonyítvány is. A kérvényre 1 koronás, a bizonyítvány hátlapjára pedig 30 filléres okmánybélyeg ragasztandó. A javító vizsgálatok idejéről az igazgatóság az érdekelteket külön fogja értesíteni.

— **Felebbezés.** Olvasóink bizonyára emlékeznek arra, hogy Nagy Zoltán volt adóügyi jegyzőt 1914 április 27-én Jászládányban főjegyzővé megválasztották. Azt is tudják olvasóink, hogy Nagy Zoltán május hó 1-én és június 1-én Kunszentmártonban felvette a fizetését és amikor a tiszai elsőjárás főszolgabírójának felhívására állásáról lemondott, úgy mondott le, hogy az csak július 31-vel érvényes és egy beadványban arra kérte a képviselőtestületet, hogy az általa felvett két havi fizetést engedje el neki, a július havit pedig folyósítsa. A képviselőtestület természetesen nem engedte el a felvett fizetéseket és nem folyósította a még fel nem vett. Nagy Zoltán azonban a képviselőtestület ezen határozatába bele nem nyugodott. A képviselőtestület határozata ellen tehát felebbezést adott be és arra kérte a vármegye törvényhatóságát, hogy Kunszentmárton község helyett a vármegye engedje el neki a két havi fizetést és folyósítsa a július havit. A felebbezésnek azonban sikere nem lesz. Nagy Zoltánt Jászládányban április 27-én főjegyzővé megválasztották, tehát ezen időtől kezdve Kunszentmártonhoz semmi köze sincs. Kunszentmárton község nem olyan gazdag, hogy százakat dobjon ki egy embernek azért, amiért nem dolgozott meg.

— **Tanárválasztás.** A polgáriskola iskolaszéke f. hó 3-án tartott ülésében a Rácz Gyula tanár távozásával megüresedett állásra egyhangulag **Vizelyi Gábor** okl. középiskolai tanárt választotta meg.

— **Tilos a gyülekezés.** A belügyminiszter rendelete értelmében gyűlést csak hatósági engedély mellett lehet tartani. Ez a tilalom az egyházi gyűlésekre is áll. Ugyiszintén tilos minden nagyobb társas összejövetel is.

— **Polgárórség.** Lapunk zártakor arról értesülünk, hogy Kunszentmártonban polgárórség van alakulóban. A polgárórség szervezését Baranyi Ödön nagybirtokos, volt orsz. képviselő vezetése mellett egy bizottság végzi. A polgárórség tartja fenn a rendet a háboru tartama alatt Kunszentmártonban.

— **Két koronás bankjegyek.** Arról értesítik lapunkat, hogy az osztrák-magyar bank főtanácsa elhatározta, hogy két koronás papírpénzt fog kibocsátani. Erre az készítette a bankot, mert a közönség eldugja az 1 és 2 koronás ezüst, valamint a kisebb pénzeket és így fizetési kötelezettségünknek nem tudunk eleget tenni.

— **Bevonultak családjainak segélyezése.** Lapunk legutóbbi számában felhívtuk intéztünk Kunszentmárton népéhez, hogy a háboruba bevonult katonák itthonmaradt és éhező családtagjainak segélyezésére nyissa meg erszényét és mindenki, — teltségéhez képest, — rója le kötelességét a hazát védő katonák családtagjai iránt. Jóléti bizottság megalakítását és széleskörű gyűjtést indítványoztunk. Egy lelkes ifju azonnal hozzá is látott a gyűjtéshez és amint lapunk más helyén látható, egy-két nap alatt is szép eredményt ért el. A jóléti bizottság megalakítása ügyében eljártunk a községi előljárásnál, azonban ott azt a kérést intézték hozzánk, *hogy ne állítsunk jóléti bizottságot, mert a bevonult katonák családtagjainak segélyezését maga a község végzi.* Kunszentmárton község a mozgósítás első napja óta segélyezi az éhező családtagokat és nem fordult még hozzá szegény ember, akit segélyben nem részesített volna. A segélyezést nagy körültekintéssel kell ellátni és épen ezért vette az előljárással kezébe az ügyet, aki igazságosan és részleghajlás nélkül intézi a segélyezés nehéz munkáját. *Az előljárásság ismer mindenkit, tudja kit kell segélyben részesíteni és ezen munkája által a közönséget nagy zaklatástól menti meg.* A segélyezést az előljárásság a szegény-alapból teljesíti. Amennyiben a szegény-alap kimerül, *az előljárásság plakátokon fel fogja a lakosságot az adakozásra hívni. Minden adományt a községi pénztárba kell beszozáltatni.* Az adomány természetbeli (buza, liszt, kenyér élőállat, stb.) és pénzbeli lehet. *Minden adományról nyugtatványt ad a községi pénztárnok.* Az előljárásság ezúton is felhívja a lakosságot, hogy ha adakozni akar a bevonult katonák családtagjai részére, *azt már most is megteheti és adományát szolgáltatassa be a községi pénztárba,* egyben arra is kéri a lakosságot, *hogy minden más gyűjtőt utasítson el,* mert senkit sem hatalmazott fel arra, hogy a bevonult katonák családtagjai részére adományokat gyűjtsön. Egyetlen gyűjtő-ívet adott ki az előljárásság és az *Baranyi Ödön nagybirtokos, volt orsz. képviselő urnál van,* ki mint mindig, most is elsőnek lépett fel, hogy a nyomorba jutott emberek az éhhaláltól melegen mentve. A nemesszövü nagybirtokos nagylelkű fáradozását meg fogja jutalmazni az Ég, kinek nemes fellépése százak és százak arcáról fogja letörölni a kétségbeesés keserü könnyeit.

— **Francia pénz.** Az elmúlt héten rendelet érkezett Kunszentmártonba, hogy minden automóbilt fel kell tartóztatni és átkutatni, mert Párisból ezer millió frankot szállítanak az oroszoknak. Lestük-vártuk az automobiloikat, de azok nem jöttek. Pedig egy kis pénz el kelt volna Kunszentmártonban is.

— **Bejelentési kötelezettség.** A belügyminiszter szigorú rendeletet bocsátott ki. Ezen rendelet értelmében minden háztulajdonos, kinek vendége érkezik, akár nő, akár férfi, azt az előljárásnál bejelenteni tartozik. Az eltávozást szintén be kell jelenteni.

Élelmiszerek drágasága. Mint-hogy a nagyvásárosok vármegyében az élelmiszerek ára felszökött, annál fogva a vármegye alispánja üldözettel állt ki, melyben az élelmiszerek árának nagybani felemelésétől óva inti az élelmiszere vásárolókat. Amennyiben az élelmiszerek ára mégis emelkednék, vármegyénk alispánja szigoruan megfogja büntetni a háborus viszonyokkal visszaélő lelketlen kufárokat és az élelmiszerek árát ő maga fogja megszabni.

— **Birtokváltás.** A kunszentmártoni kir. járásbiróság telekkönyvi osztályánál az elmúlt héten a következő birtokváltás jegyzetett be: Szepesi Elek és neje Bolfán Mária megvették özv. P. Tóth Mártonné Kurucz Mária és fiai Márton és József házáat 1440 koronáért.

— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban 1914. augusztus 1-től augusztus 8-ig születtek: Zsindely István, Kakuk István, S. Tóth Iona, G. Kiss István, Turcsányi Mária. — **Házasságot kötöttek:** Gergulics Péter és Molnár Rozália. — **Elhaltak:** Révész Márton 8 hónapos, Kiss Magdolna Anna 11 napos, Richter Ferencz 40 éves, Fekete Erzsébet 5 éves, Kovács Vilmos László 11 éves.

Rémes szerencsétlenség

Mélyen megrendítő szerencsétlenség történt községünkben folyó hó 3-ikán, amelynek egy ártatlan kis fiu s ő megmentésére nemes elhatározással és bátor elszántsággal induló erőteljes férfi élet esett áldozatul. A hadba induló férjet a rejtelmes bizonyosságvárás borongásával elkísérő feleséget méltán dönti fájdalmas zokogásba a kegyetlen halál csontkeze. Míg egyfelől bizó lelkesedéssel, örömkönnyekkel szemében hallgatja, sőt éneklő buzditásul: „Ferenc József azt üzenté” — az alatt itthon kondul a harang, imára hív az előbb még gondtalanul, de veszélyt rejtő helyen játszadozó gyermekért s életéért aggódó, megmentésére siető erős-karu, fegyverforgató férfiut. Eszembe jut Pókayné, mikor erre a megtört anyára gondolok, kit hitvesi hűsége jutalmául várt e szörnyű katasztrófa. „Melyiket szeressem, melyiket kedveljem”, mondja Pókaynéval, mikor a beteg férje hívja s itthon látja kicsi gyermekét, akit csak a szomszédok gondjaira tud itthon bízni. Magyar asszony nem csügged el, magyar vér csak tüzesebben pezsdül, s ha megrendült is, csak erőt merített, riadót, erőt, bátorságot, kitartást merített és Szerbia! Szerbia! Verjen meg az Isten!

Az általános mozgósítás alkalmával a hívó szóra hadba szállt Kovács Vilmos fod-

rászmester is. Betegen távozott, de mert azt üzenté, neki is ott kellett lennie, ott is akart lenni. Beteg lett. Magához kérte a feleséget, aki szorongó aggodással hagyta itt családját, — leányát és fiát — hogy felkeresse férjét. Alig távozott, a fiu már a Körös felé tart, hogy megtegye utolsó útját. Eleinte csak a parton játszadozik, nagy szemeket mereszt a sárga víz felé. Talán megborad, talán retteg a piszkos víztől, de a folyó rosz szelleme egyre közelebb csalja mégis. Már a fürdőházhoz kötött csolnakokban ugrádoznak, himbálóznak. Rosszul irányzott ugrás, pajkos lökés, a csolnakon s a könnyen sülyedő, süppedő vízben a fiu, hogy csak a fenéken találjon megállást, honnan számára nincs már menekülés. Belesett. A játszó gyermek-sereg sikongva menekül s jön már az életmentő: Richter Ferenc. Épen, midőn szolgálót teljesített, mint tűzoltó bevonult rendőreink helyett. Jó uszó volt, díjat is nyert, no meg a magyar bravour! Gondolkodás nélkül azt teszi, ami kötelessége: megy a habokba eltűnt gyermek után. Egymásután a leghitlenebb szökéseket végzi a vízbe, mely méltán remegésbe ejti a nagyobbrészt nőkből álló közönséget, mely pillanat alatt megtöltötte a fürdőház környékét. Háromszor szökött már keresztül a fürdőházba vezető hid alatt s a kis áldozatot még nem találta. Ugy látszik, vakmerősége még növekedett, mikor a fürdő kosara felé szökik, ami életébe kerül. Mégis nem kísérti Istent, csak a gerendákba kapaszkodva lábával keresi a kosár körül a gyermeket. Egyszerre eltűnik. Neki bukott a kosárnak, a hiábavaló keresgélés után és meg van a szédületes tragikum: az életmentő fennakad a kosár és a mellette huzódó gerenda között, fejjel a kosárnak. Az arca a víz színe felett. Segítségét kiált. A tanácstalan emberek ott állnak, mindent próbálnak, de a megszorult fejet nem bírják kiszabadítani s néma nyögésekkel megszünt élni az életet menteni akaró. Legyen neki könnyű a hant, mert őszinte részvéttel fordulunk feléje, akit így ért a halál.

Özv. Sári Pálné

alsó Körös-parton lévő SAROKHÁZA szent-Mihály naptól kezdve haszonbérbe KIADÓ. Értekezhetni a tulajdonosnővel a lakásán.

Teljesen új

kölcsönzsákok

kaphatók HEGEDÜS LUKÁCS régi vásártéri üzletében.

ELADÓ,

esetleg haszonbérbe kiadó a néhai dr. Jóna Gyula örökösei tulajdonát képező **LAKÓ-HÁZ**; ugyancsak a fenti tulajdonosok tulajdonát képező és a lakóház mellett fekvő **HÁZTELEK**. Értekezni lehet özv. dr. Jóna Gyuláné urasszonyánál a helyszínen.

Tiszta, szép

makulatura papir

csak métermázsra számra lapunk nyomdájában kapható.

ORVOSOK

ajánlják, mint legelismertebb köhő- és ellen-szert a **KAISER-féle**

Mell-karamellákat

a Három fenyő védjeggyel.

Milliók használják

Köhögés

ellen: Rekedtség, elnyálkásodás, számarköhögés, katarus, gégefájás stb. minden előforduló *hűlés* ellen.

6100 köszönő s hál levelet orvosoktól s magánosoktól igazolják a biztos eredményt.

Étvágygerjesztő és legízletesebb bombonok.

Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozonként 60 fillérért kapható Kunszentmártonban.

LUKÁCS ANDOR és POPOVITS GÁBOR

Tiszaföldváron Goldman Adolf győgytárában és minden hazai győgytárban.

Özveggy **SZEGEDY LÁSZLÓNÉNAK**
Kisasszonyhegyen levő

négy hold szőlője

a rajta levő 3 szoba, konyha s borházból álló lakóházzal, istálló, ól stb. melléképületekkel szabad kézből **jutányos** árért eladó, esetleg **haszonbérbe** is kiadó. A szőlő bármikor megtekinthető. Bővebb felvilágosítást ad lapunk kiadóhivatala.

Cseuz Kálmán

kereskedő varjasi szőlőjében jókarban levő használt

boroshordók

100 literen felüli magasságúak, egy-szintén **taposó- és szedő-kád, csöbör** jutányos árak mellett kaphatók. Értekezhetni a tulajdonos helybeli lakásán.

MILKO IGNÁCZ ELSŐRENDŰ ÚRI SZABÓSÁGA SZOLNOK.

TELEFON 206.

BAROSS-ÉS SZAPÁRY-U. SAROK.

TELEFON 206.

Kerékpárok ALFA ÉS STYRIA

kerékpárok egyedárusítását Kunszentmárton területére képviselem, miért ezen gyártmányok

**kizárólag nálam
szerezhetők be**

Tisztelettel

Dévai Jenő.